

Handläggare
Eva Sunnerstedt
Telefon: 08-508 28 913**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2020-02-18 p. 15

Fossilfritt 2030, ERUF-ansökan

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna att miljöförvaltningen deltar i projektet Fossilfritt 2030

Anna Hadenius
FörvaltningschefGustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Miljöförvaltningen har tillsammans med Energikontoret Storsthlm, Länsstyrelsen, Region Stockholm och BioDriv Öst¹ samt 14 kommuner i länet skickat in en ansökan till Tillväxtverket om finansiering för ett gemensamt projekt kallat Fossilfritt 2030.

Fossilfritt 2030 ska genomföra åtgärder för att nå målet om en fossiloberoende fordonsflotta till år 2030. I projektet stärks samverkan storregionalt och många kommuner genomför liknande insatser samtidigt, vilket skapar goda förutsättningar för ett fossilfritt samhälle. Det krävs en omställning av fordon och drivmedel och samtidigt behövs arbete för att främja nya beteenden och resmönster. Tillsammans kan projektets deltagare skapa bättre marknadsförutsättningar som möjliggör för näringslivet att investera i ny fordonsteknik, infrastruktur för tankning och laddning samt ökad produktion av förnybara drivmedel. När många offentliga aktörer samverkar och ställer liknande miljökrav vid upphandling

¹ BioDriv Öst är ett storregionalt nätverk som ska underlätta och påskynda omställningen till förnybara alternativ i transportsektorn. BioDriv Öst samlar aktörer som vill verka för fossilfria transporter i Uppsala, Stockholm, Västmanland, Södermanland, Östergötland och Örebro län. BioDriv Öst drivs av samverkansorganisationen Biogas Öst. Över 40 aktörer från offentlig sektor, näringsliv och forskning är hittills medlemmar i Biogas Öst. Miljöförvaltningen i Stockholm är en av medlemmarna och har just nu en representant i Biogas Östs och BioDriv Östs gemensamma styrelse. Se även www.biodrivost.se.

av fordon, drivmedel och transporttjänster kan dessutom klimatmålen nås på ett betydligt mer kostnadseffektivt sätt. Projekten ska ledas av BioDriv Öst.

Finansiering har sökts hos Tillväxtverket inom Europeiska Regionala Utvecklingsfonden (ERUF). Totalt har drygt 9 miljoner kronor sökts för projektet som helhet varav cirka 3,8 miljoner kronor tillfaller miljöförvaltningen under en treårsperiod. Miljöförvaltningen lägger ner arbetsinsatser samt del av budgetramen och får 50 procent finansiering för dessa insatser. Region Stockholm och Länsstyrelsen deltar med arbetsinsatser och övriga kommunerna bidrar med mellan 35 000 och 80 000 kronor per år beroende på invånarantal.

Bakgrund

Projektet bygger vidare på ett beprövat koncept som genomförts i Uppsala, Västmanland och Södermanlands län under åren 2017-2019. Arbetet fokuserar på enskilt stöd till varje kommun i kombination med storregional samverkan vid informationsinsatser, upphandlingar med mera. Kommunernas arbete och samverkan i närliggande län har givit tydliga resultat och lett till en kraftigt ökad infrastruktur för laddning av elfordon samt tankning av biogas och HVO. En fortsättning på insatsen i de närliggande länen har därför redan sökts och beviljats i Uppsala, Västmanland, Södermanland, Örebro och Östergötlands län. Projektet i Stockholms län kommer att samordnas med dessa insatser vilket ökar genomslagskraften och kostnadseffektiviteten i arbetet.

Utöver miljövinsten kan projektet minska kostnaderna för varje enskild aktör. Genom tillgång till samordning och enskilt expertstöd i arbetet samt hjälp med att söka bidrag för olika insatser så minskas arbetsbördan och kostnaderna för varje enskild kommun. Erfarenheter från miljöförvaltningen i Stockholm visar exempelvis på stor potential till pressade priser vid samverkan i upphandlingar, vilket är en aktivitet som ska genomföras inom projektet.

Ansökan skickades in den 13 december 2019 och svar väntas under februari månad 2020. Om projektet får sökt finansiering kan arbetet påbörjas i mars 2020 och ska sedan pågå i tre år.

Fossilfritt 2030

Projekttaktiviteterna baseras på en kombination av enskilt anpassat stöd till varje deltagande kommun och gemensamma insatser. Utifrån kommunernas individuella förutsättningar så väljer varje

kommun vilka insatser som de önskar få hjälp med och vilka aktiviteter de vill delta i.

Projektet omfattar aktiviteter inom två insatsområden:

- Insatsområdet fordon, drivmedel och infrastruktur leds och samordnas av miljöförvaltningen och BioDriv Öst.
- Insatsområdet hållbart resande syftar till att växla upp den befintliga energi- och klimatrådgivningen och leds av den regionala Energi- och klimatrådgivningen (EKR) på miljöförvaltningen.

Konkreta exempel på aktiviteter finns beskrivna i bilaga 1.

Det övergripande målet med projektet är att kommunerna i Stockholms län ska uppnå en fossiloberoende fordonsflotta till år 2030. Projektet kommer att bidra till ökad efterfrågan på förnybara drivmedel, fler tankstationer för förnybara drivmedel och fler laddplatser samt en ökad överflyttning till mer hållbara transportslag. Uppfyllande av detta mål kommer i sin tur att leda till en ökad grön regional tillväxt, en stärkt krisberedskap samt en ökad omställning till en cirkulär- och biobaserad ekonomi.

Projektmål till år 2023 är att projektet ska ha bidragit till en ökad och bättre fungerande regional marknad för fossilfria transporter och ökad regional efterfrågan av förnybara drivmedel.

Kommunerna som deltar i projektet ska minska klimatpåverkan från det egna transportarbetet. Projektet har som mål att bidra till att minska utsläppen av växthusgaser från transportsektorn med minst 4 000 ton CO₂ ekv. per år.

Den primära målgruppen för projektets insatser är deltagande kommuner i Stockholms län. Sekundära målgrupper är övriga offentliga aktörer samt små och medelstora företag i Stockholms län samt delvis även allmänheten.

Budget och finansiering

Budget 2020-2023	Miljöförvalt- ningen (mkr)	Bidrag (mkr)	Kommentar
Personal	3 140	1 570	Avser arbetstid för Miljöbilar i Stockholm om ca 1 heltid under 3 år och för EKR om ca 1 heltid under 1,5 år
Externa tjänster	2 615	1 308	Avser främst kostnader inom EKR med medel från Energimyndigheten som motfinansiering
OH-kostnader	1 785	892	
Totalt	7 549	3 770	

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stockholm har som mål att vara en fossilfri organisation år 2030. Miljöförvaltningen har som ett led i arbetet med att uppnå detta tagit initiativ till två olika nätverk för kommunerna i länet: Dels ett för fordonsansvariga som träffats några gånger under det senaste året och dels ett gällande laddinfrastruktur som bland annat resulterat i det gemensamma projektet Fixa laddplats (informationskampanj till bostadsrättsföreningar och småhusägare om hur man fixar hemmaladdning). Genom nätverken har förvaltningen insett att det finns en rad fördelar med ett utökat regionalt samarbete. Förvaltningen har även tagit del av det liknande arbete som redan skett tidigare år på liknande sätt i angränsande län. Förvaltningen är övertygad om att ett mer organiserat samarbete mellan länets kommuner gällande fordon, drivmedel, infrastruktur och upphandling av transporttjänster kan kommunerna tillsammans nå längre. Genom att samordna arbetet sparar vi på resurser och lär av varandra och ger tydligare signaler till näringslivet.

Förvaltningen har också ett aktivt arbete inom Energi- och klimatrådgivningen som genom projektet kan få stärkt budget för att genomföra sina planerade åtgärder mer effektivt och även nå fler företag och en bredare allmänhet.

Förvaltningens deltagande i projektet ger dels ett mervärde och underlättar för förvaltningens planerade arbete med exempelvis ny miljölastbilsdefinition, etanoltankningskampanj och ny elbilspoolsupphandling samt Utan egen bil och Cykelvänligast. Det ger också möjlighet att utveckla samarbetet och sprida förvaltningens kunskaper till andra kommuner. Projektet är en bra hjälp för att Stockholms ska bli en fossilfri organisation 2030.

Förvaltningen bedömer att det är en styrka att Länsstyrelsen i Stockholm, Region Stockholm och Storsthlm's Energikontor är med i projektet. Länsstyrelsen ska genomföra den infrastrukturplan som är under framtagande och som staden nyligen hade på remiss (och som förvaltningen svarade på genom ett kontorsyttrande den 20 september 2019). Det är värdefullt att förvaltningen kan delta aktivt i detta arbete. BioDriv Öst ansvarar för den övergripande projektledningen och har fungerat som projektledare i de liknande projekten i närliggande län. De har stor erfarenhet av projektledning och är väl insatta i ämnesområdet.

Förvaltningen anser att målsättningen med projektet är för försiktigt formulerad och är övertygad om att projektet kommer nå en betydligt högre koldioxidreduktion än 4 000 ton minskade CO₂-utsläpp/år.

Miljöförvaltningen föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner att miljöförvaltningen medverkar i projektet Fossilfritt 2030 tillsammans med BioDriv Öst, Länsstyrelsen i Stockholm, Region Stockholm, Energikontoret Storsthlm och cirka 14 kommuner i länet.

SLUT

Bilaga 1) Exempel på möjliga aktiviteter